

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2010-3061/1-0062
Dok.: SJE43283

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i det blandede udvalg den 25. – 26. februar 2010

Side:

3-13	Dagsordenspunkt 1	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager
- status
KOM-dokument foreligger ikke
14-19	Dagsordenspunkt 2	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den europæiske beskyttelsesordre
- politisk drøftelse
KOM-dokument foreligger ikke
20-22	Dagsordenspunkt 3	SIS II - statusorientering
- orientering
KOM-dokument foreligger ikke
23-25	Dagsordenspunkt 4	Forslag til Rådets resolution vedrørende en model til en aftale om oprettelse af et fælles efterforskningshold
- vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke
26-27	Dagsordenspunkt 5	Kommissionens forslag til en intern sikkerhedsstrategi for Den Europæiske Union
- vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 28-30** Dagsordenspunkt 6 EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention
- orientering
KOM-dokument foreligger ikke
- 31-32** Dagsordenspunkt 7 Relationerne EU-USA
- orientering
KOM-dokument foreligger ikke
- 33-35** Dagsordenspunkt 8 Forslag til beslutning om etablering af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI)
- vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke

Dagsordenspunkt 1: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 at få forelagt et forslag til direktiv om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager med henblik på en statusorientering. Forslaget til direktiv har til formål at opstille mindstestandarder vedrørende retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager. Forslaget indeholder bl.a. regler om retten til tolkning og til oversættelse af væsentlige dokumenter, medlemsstaternes afholdelse af omkostninger til tolkning og oversættelse samt om tolkningens og oversættelsens kvalitet. Forslaget er en genfremsættelse af Rådets rammeafgørelse om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager, som faldt bort med før Lissabontraktatens ikrafttræden. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser. Forslaget er fremsat af 13 medlemsstater i fællesskab. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for forslaget.

1. Baggrund

Princippet om gensidig anerkendelse udgør hjørnестenen i samarbejdet mellem EU-medlemsstaterne inden for det strafferetlige område. I programmet fra 2000 for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager fastslås, at ”gensidig anerkendelse ikke kun skal gøre det muligt at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne, men også beskyttelsen af personers rettigheder.” Det anføres i programmet, at den gensidige anerkendelse bl.a. hænger sammen med definitioner af fælles mindstestandarder for så vidt angår mistænktets rettigheder.

På den baggrund fremlagde Kommissionen den 8. juli 2009 et forslag til rammeafgørelse om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager, der fastsætter fælles mindstestandarder på området. Formandskabet fremlagde i tilknytning hertil et forslag til en resolution om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager.

Forslagene blev drøftet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 23. oktober 2009, og der blev opnået politisk enighed herom.

Forslagene blev imidlertid ikke vedtaget før Lissabon-traktatens ikrafttræden den 1. december 2009, hvilket indebar, at forslagene bortfaldt. Retsakten er blevet genfremsat som et direktiv på initiativ af medlemsstaterne Belgien, Tyskland, Spanien, Estland, Frankrig, Ungarn, Italien, Luxembourg, Østrig, Portugal, Rumænien, Finland og Sverige.

Det forventes, at Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25. og 26. februar 2010 vil blive forelagt et forslag til direktiv om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager med henblik på politisk drøftelse. Forslaget er indholdsmæssigt identisk med det forslag til rammeafgørelse, der blev forhandlet færdigt i efteråret 2009

Det danske retsforbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V. Forslaget er derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder på den baggrund anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

En eventuel gennemførelse af forslaget er således ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

2. Indhold

2.1. Generelt om forslaget til direktiv

Forslaget til direktiv er fremsat under henvisning til TEUF artikel 82, stk. 2, litra b, der vedrører muligheden for at fastsætte minimumsregler, der f.eks. vedrører enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen med henblik på bl.a., at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser.

Forslaget tager sigte på at opstille mindstestandarder med hensyn til retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager i EU, og bygger på Den Europæiske Menneskeretskonvention (EMRK) og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis på området.

Forslaget indeholder bestemmelser om retten til tolkning og til oversættelse af væsentlige dokumenter, medlemsstaternes afholdelse af omkostningerne til tolkning og oversættelse, tolkningens og oversættelsens kvalitet samt en klausul om at forhindre forringelser af eksisterende (nationale) rettigheder på området.

2.2. Nærmere om hovedelementerne i forslaget

Forslaget til direktiv omfatter personer, som er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling fra det tidspunkt, hvor personen bliver gjort opmærksom på, at vedkommende er mistænkt eller tiltalt og indtil den strafferetlige proces er endeligt afsluttet. Endvidere omfatter direktivet personer, hvis sag har tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre (udleveringssager).

Forslaget er endvidere afgrænset således, at det ikke finder anvendelse på sager, hvor en administrativ myndighed kan idømme en straf.

Efter forslaget skal medlemsstaterne sikre, at der tilbydes tolkning til en mistænkt eller tiltalt person (henholdsvis en person, der er impliceret i en sag om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre), som ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes. Tolkning skal ske til personens modersmål eller et andet sprog, som personen forstår. Tolkebistand, som også omfatter samtale mellem den mistænkte eller tiltalte person og dennes advokat, skal ydes i kontakten med sagens efterforsknings- og retsmyndigheder (politi og domstole mv.), herunder under politiafhøringer og under alle retsmøder. Det skal endvidere sikres, at personer med hørelidelser modtager passende tolkebistand.

Ifølge forslaget skal medlemsstaterne sikre, at en mistænkt eller tiltalt person (henholdsvis en person, der er impliceret i en sag om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre), som ikke forstår det sprog, der anvendes, får en oversættelse af alle væsentlige dokumenter – eller som minimum de væsentligste passager heraf – der er nødvendige for at sikre personen en retfærdig rettergang. Efter forslaget afgør myndighederne i medlemsstaterne som udgangspunkt, hvad der udgør væsentlige dokumenter, men skal som minimum omfatte kendelser om varetægtsfængsling eller anden frihedsberøvelse, anklageskrifter og domme. Oversættelse skal ske til personens modersmål eller til et andet sprog, som personen forstår. Den mistænkte mv. kan anmode om oversættelse af yderligere dokumenter, der er af betydning for vedkommendes mulighed for at forsvare sig selv.

For så vidt angår personer, der er impliceret i en sag om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre, skal den fuldbyrdende medlemsstat sørge for, at der sker oversættelse af arrestordren til et sprog, som personen forstår.

Efter forslaget kan der endvidere i stedet for skriftlig oversættelse af de nævnte dokumenter efter omstændighederne ske mundtlig oversættelse af dokumentets indhold eller centrale dele heraf, under forudsætning af at den mistænkte mv. fortsat sikres en retfærdig rettergang.

Medlemsstaterne skal i forbindelse med behandlingen af straffesagen sikre sig, om den mistænkte forstår og taler det sprog, der anvendes i sagen. Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at der er i forbindelse med en afgørelse om afslag på tolkebistand og på oversættelse af væsentlige dokumenter er mulighed for at klage over afslaget f.eks. som led i en ankesag.

Det fremgår af forslaget, at medlemsstaterne (ikke den mistænkte) afholder alle omkostninger til tolkning og oversættelse, der følger af anvendelsen af rettighederne i henhold til forslaget. Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at tolkning og oversættelse har en sådan kvalitet, at vedkommende fuldt ud er i stand til at udøve sine rettigheder.

Forslaget fastslår, at direktivet ikke kan fortolkes som en begrænsning eller fravigelse af nogen af de rettigheder eller proceduremæssige garantier, som sikres i henhold til EMRK, andre relevante internationale regler eller til lovgivningen i medlemsstaterne, og som yder et højere beskyttelsesniveau.

Herudover indeholder forslaget bl.a. bestemmelser om gennemførelse og ikrafttræden mv.

3. Gældende dansk ret

3.1. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) med tilhørende protokoller er gjort til en del af dansk ret ved lov nr. 285 af 29. april 1992 med senere ændringer.

Det følger af EMRK artikel 5, stk. 2, at enhver, der anholdes, snarest muligt og på et sprog, som han eller hun forstår, skal underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver sigtelse mod vedkommende.

Det følger endvidere af EMRK artikel 6, stk. 3, litra a, at enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, snarest muligt skal have en udførlig underretning om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham eller hende, på et sprog, som vedkommende forstår. Bestemmelsen indebærer, at myndighederne efter omstændighederne er forpligtet til at oversætte anklageskrift, tilsigelser mv.

Herudover følger det af EMRK artikel 6, stk. 3, litra e, at enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, har ret til at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han eller hun ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i sin praksis fastslået, at retten til tolkebistand ikke er begrænset til tolkning under selve hovedforhandlingen, men omfatter tolkebistand generelt i forbindelse med straffesagens behandling. Domstolen har således udtalt, at retten til tolkebistand omfatter alle dokumenter eller forklaringer i en retssag, som det er nødvendigt for den tiltalte at forstå for at kunne få en retfærdig rettergang.

For så vidt angår tolkningens kvalitet har Menneskerettighedsdomstolen fastslået, at den myndighed, der antager tolken, har pligt til at sørge for, at kvaliteten er tilfredsstillende. Tolkingen skal desuden være ”vederlagsfri”, hvilket ifølge Domstolens praksis betyder, at den tiltalte ikke må pålægges at betale vederlag som betingelse for at få stillet tolkebistand til rådighed. Den tiltalte må heller ikke efterfølgende pålægges at afholde udgifter til tolkebistand, selv om den tiltalte findes skyldig.

3.2. Retsplejeloven

Efter retsplejelovens § 752 skal en sigtet inden politiets afhøring udtrykkeligt gøres bekendt med sigtelsen. Det fremgår endvidere af § 758, stk. 2, at politiet snarest muligt skal gøre den anholdte bekendt med sigtelsen og tidspunktet for anholdelsen. I overensstemmelse med EMRK artikel 5 og 6 (jf. ovenfor) skal de nævnte oplysninger gives på et sprog, som sigtede/den anholdte kan forstå.

Retsplejelovens § 149 indeholder nærmere regler om tolkning og oversættelse i retssager.

Det fremgår af retsplejelovens § 149, stk. 1, at retssproget er dansk, og at afhøring af personer, der ikke forstår dansk, så vidt muligt skal ske ved hjælp af en translatør. Hvis retten finder, at retten har fornødent kendskab til det fremmede sprog, kan tilkaldelse af tolk dog undlades i straffesager uden for hovedforhandling for landsret.

Endvidere fremgår det af retsplejelovens § 149, stk. 5, at forhandling med og afhøring af døve og svært hørehæmmede så vidt muligt skal foregå ved hjælp af en uddannet tolk. Det samme gælder efter begæring for så vidt angår forhandling med og afhøring af øvrige hørehæmmede og døvblevne. For så vidt angår stumme kan afhøring eller forhandling foregå ved skriftlige spørgsmål og svar eller efter begæring så vidt muligt ved hjælp af en tolk. Den døve, hørehæmmede, døvblevne eller stumme har endvidere adgang til at lade sig bistå af en døvekonsulent, tunghøre-konsulent eller lignende under retsmøder.

Retsplejelovens § 149 indeholder herudover bestemmelser om oversættelse til dansk af dokumenter affattet på et fremmed sprog (stk. 2), bestemmelser om oversættelse af dokumenter mellem dansk og de øvrige nordiske sprog (stk. 3), bestemmelser om afholdelse af udgifter til tolkning (stk. 4), og bestemmelser om tolkes og tegnsprogkyndiges inhabilitet (stk. 6).

For så vidt angår betaling for tolkning fremgår det af retsplejelovens § 149, stk. 4, at statskassen afholder udgifter til tolkning i sager, hvori en statsborger i et andet nordisk land er part. Det samme gælder udgifter til oversættelse af dokumenter mellem dansk og de øvrige nordiske sprog. Retten kan i øvrigt bestemme, at udgifterne skal godtgøres af parterne i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler om sagsomkostninger (kapitel 30). Ved cirkulære nr. 104 af 7. juli 1989 har Justitsministeriet imidlertid generelt fastlagt, at udgifter til tolkning i straffesager afholdes af statskassen. Dette gælder også udgifter til tolkning for døve, hørehæmmede, døvblevne og stumme i sager, der behandles af retten, jf. Justitsministeriets cirkulære nr. 124 af 26. juni 1990.

I tilknytning til retsplejelovens § 149, stk. 5, har Justitsministeriet udstedt cirkulæreskrivelse nr. 9658 af 14. oktober 2005 om forhandling med og afhøring af døve, hørehæmmede, døvblevne og stumme. Cirkulæreskrivelsen fastslår under henvisning til bemærkningerne til retsplejelovens § 149, stk. 5, at det kun meget sjældent vil kunne forekomme, at en afhøring af en døv, døvbleven eller hørehæmmedet må gennemføres uden tolkebistand. Endvidere indskræpes den døves, døvblevnes, hørehæmmedes eller stummes adgang til under forhandlinger og afhøringer at lade sig bistå af en bisidder, så eventuelle misforståelser undgås. Det forudsættes, at de berørte myndigheder vejleder den døve, døvblevne, hørehæmmede eller stumme om denne adgang og – i de tilfælde hvor tolkebistand ikke er obligatorisk – om adgangen til at begære bistand af en uddannet tolk.

3.3. Udleveringsloven mv.

Det følger af artikel 11, stk. 2, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, at en eftersøgt, der anholdes med henblik på fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, har ret til at lade sig bistå af en advokat og af en tolk i overensstemmelse med den nationale lovgivning i den fuldbyrdende medlemsstat.

Udleveringsloven indeholder ikke specifikke regler om tolkebistand, men det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at der altid vil blive anvendt tolk, hvis den person, der søges udleveret, ikke forstår eller taler dansk. Der kan herved henvises til Justitsministeriets vejledning af 19. december 2003 om behandlingen af anmodninger om udlevering af lovovertrædere på grundlag af en europæisk arrestordre og til cirkulæreskrivelse nr. 12154 af 12. juni 2001 til politi og anklagemyndighed, der vedrører anholdtes rettigheder, herunder bl.a. anholdtes adgang til at modtage tolkebistand.

3.4. Rigspolitiets rekrutterings- og administrationsordning for tolke

For så vidt angår kvaliteten af tolkningen i forbindelse med straffesager fremgår det af Rigspolitiets kundgørelse I, nr. 11, om en samlet rekrutterings- og administrationsordning for tolke, at politiet så vidt muligt skal anvende uddannede tolke frem for ikke-uddannede. Kundgørelsen indeholder i øvrigt bl.a. retningslinjer for politiets tolkefortegnelse, behandling af klager over tolke, politiets samarbejde og omgang med tolke samt tolkes opgaver.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Som anført i pkt. 1 ovenfor er forslaget fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V, og derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af direktivet, som ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark bemærkes det, at der med forslaget til direktiv sker en tydeliggørelse af den ret til tolkning og oversættelse, der allerede følger af EMRK og af retspraksis fra Menneskerettighedsdomstolen. Konventionen er gjort til en del af dansk ret

ved lov nr. 285 af 24. april 1992 med senere ændringer, og forslaget ville i givet fald i vidt omfang kunne gennemføres uden (yderligere) lovændringer.

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark, vurderes forslaget at nødvendiggøre visse lovændringer og eventuel tilpasning af administrative regler med henblik på i højere grad at lovfæste retten til tolkning og oversættelse. Forslaget indeholder således bl.a. regler om tolke- og oversætterbistand, der efter en foreløbig vurdering ikke kan udelukkes at gå videre end de forpligtelser, der følger af EMRK. Det gælder bl.a. retten til tolkning af samtaler mellem en mistænkt og dennes advokat. Det gælder endvidere kravet om, at medlemsstaterne skal sikre, at en mistænkt, som ikke forstår det sprog, der anvendes, i et vist omfang tilbydes skriftlig oversættelse af væsentlige dokumenter.

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark vurderes det at have visse statsfinansielle konsekvenser, der imidlertid forventes at kunne afholdes inden for den eksisterende bevillingsmæssige ramme på området.

5. Høring

Forslaget til direktiv har ikke været sendt i høring.

Derimod har det tidligere fremsatte forslag til rammeafgørelse, som direktivforslaget i høj grad bygger på, været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Politiforbundet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af beskikkede advokater, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening og Retssikkerhedsfonden.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Politiforbundet, Institut for Menneskerettigheder, Advokatsamfundet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater.

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, Rigspolitiet, Direktoratet for Kriminalforsorgen og Politiforbundet har ikke haft bemærkninger til rammeafgørelsen.

Domstolsstyrelsen anfører, at en ændring af lovgivningen, hvorefter domstolene skal tilbyde oversættelse af bevismateriale, kendelser og domme, vil medføre, at domstolene i højere grad end efter de nugældende regler skal afholde udgifter til translatørudgifter. Endvidere anføres det, at kravet om klageadgang over afgørelser om afslag til oversættelse mv. – afhængigt af udformningen – må forventes at medføre en administrativ merbelastning for domstolene.

Rigsadvokaten anfører, at forslaget til rammeafgørelse overordnet set vil være egnet til at sikre, at mistænkte ret til oversættelse og tolkebistand respekteres, og derfor er positivt indstillet over for forslagets overordnede formål.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at der er tale om et vigtigt initiativ på et delområde til definition af fælles minimumsstandarder for så vidt angår mistænkte processuelle rettigheder i straffesager i EU. Efter instituttets opfattelse forbedrer rammeafgørelsen generelt mistænkte rettigheder. Instituttet roser bl.a. det fokus, som rammeafgørelsen har på oversættelsens og tolkningens kvalitet.

Advokatsamfundet og Landsforeningen af Forsvarsadvokaters er positivt indstillet over for, at der fastsættes mindstestandarder på området. Det anføres endvidere, at oversættelse af væsentlige dokumenter indebærer en klar styrkelse af tiltaltes rettigheder, samt at detaljerede regler om og fokus på kvaliteten af den tolkning, der tilbydes, vil højne retssikkerheden.

6. Nærhedsprincippet

Det er i forslaget anført om nærhedsprincippet, at formålet med forslaget til direktiv er at opbygge gensidig tillid medlemsstaterne imellem, og det er derfor vigtigt at blive enig om fælles mindstestandarder, der finder anvendelse i hele EU. Et direktiv om tilnærmelse af medlemsstaternes materielle proceduremæssige regler vedrørende tolkning og oversættelse i straffesager er således nødvendig, fordi formålet ikke i tilstrækkelig grad kan opnås af medlemsstaterne alene.

Det er regeringens vurdering, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet. Regeringen kan i den forbindelse tilslutte sig betragtningerne i forslaget.

7. Andre landes kendte holdninger

Forslaget til direktiv er fremsat på initiativ af Belgien, Tyskland, Spanien, Estland, Frankrig, Ungarn, Italien, Luxembourg, Østrig, Portugal, Rumænien, Finland og Sverige.

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man generelt positiv indstillet over for forslaget.

9. Europa-Parlamentets udtalelse

Forslaget til direktiv behandles efter den fælles beslutningsprocedure, (TEUF artikel 294), der indebærer, at forslaget skal behandles i Europa-Parlamentet. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets udvalg om borgernes rettigheder og retlige og indre anliggender, der foretog en første drøftelse af forslaget den 11. januar 2010.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet en førstebehandlingsholdning til forslaget.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget til direktiv har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Det bemærkes, at det tidligere forslag til rammeafgørelse sammen med et grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 30. september 2009.

Endvidere blev rammeafgørelsen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. oktober 2009.

Dagsordenspunkt 2: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den europæiske beskyttelsesordre

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.–26. februar 2010 at få forelagt et forslag til direktiv om den europæiske beskyttelsesordre med henblik på politisk drøftelse. Forslaget har til formål at indføre en mekanisme, som giver mulighed for, at en afgørelse om en beskyttelsesforanstaltning, der er truffet i en medlemsstat (udstedelsesstaten) med henblik på beskyttelse af en person, anerkendes af en anden medlemsstat (fuldbyrdesstaten), hvis den beskyttede person befinder sig i denne medlemsstat. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender, og forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har endvidere ikke statsfinansielle konsekvenser. Forslaget er fremsat af 12 medlemsstater i fællesskab. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side finder man på nuværende tidspunkt – hvor forslaget endnu ikke er sendt i høring – ikke at burde tage endelig stilling til forslaget. Man er dog umiddelbart positivt indstillet over for formålet med forslaget.

1. Baggrund

Ifølge det nye flerårige arbejdsprogram inden for retlige og indre anliggender (Stockholmprogrammet), som medlemsstaterne vedtog i december 2009, kan princippet om gensidig anerkendelse udvides til at omfatte alle former for domme og retlige afgørelser, herunder såvel strafferetlige som forvaltningsretlige afgørelser.

Det fremgår endvidere af Stockholm-programmet, at ofre for kriminalitet kan tilbydes særlige beskyttelsesforanstaltninger, som bør have virkning inden for EU, og at unionen bør styrke indsatsen for bl.a. at beskytte kvindelige voldsofre.

På den baggrund har Belgien, Bulgarien, Estland, Frankrig, Finland, Italien, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige og Ungarn taget initiativ til at fremsætte et forslag til direktiv om den europæiske beskyttelsesordre.

Det danske retsforbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V. Forslaget er derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder på den baggrund anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

En eventuel gennemførelse af forslaget er således ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

2. Indhold

Forslaget til direktiv har på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse til formål at indføre en mekanisme, som giver mulighed for, at en afgørelse om en såkaldt beskyttelsesforanstaltning, der er truffet i en medlemsstat (udstedelsesstaten) med henblik på beskyttelse af en person, anerkendes af en anden medlemsstat (fuldbyrdelsesstaten), hvis den beskyttede person befinder sig i denne medlemsstat.

Hvis en person, som er genstand for beskyttelse på grundlag af en beskyttelsesforanstaltning (den beskyttede person), agter at forlade eller har forladt udstedelsesstaten for at tage til en anden medlemsstat, kan der efter forslaget udstedes en europæisk beskyttelsesordre.

Der kan kun udstedes en europæisk beskyttelsesordre, hvis der tidligere er truffet afgørelse om en beskyttelsesforanstaltning i udstedelsesstaten, hvor den person, der forårsager fare, er pålagt en eller flere af følgende forpligtelser eller forbud:

- a) en forpligtelse til ikke at opholde sig på bestemte lokaliteter eller steder eller i definerede områder, hvor den beskyttede person opholder sig, eller som vedkommende besøger,
- b) en forpligtelse til at blive på et bestemt sted, eventuelt i bestemte perioder,
- c) en forpligtelse, der består i begrænsninger i muligheden for at forlade udstedelsesstatens område,

d) en forpligtelse til at undgå kontakt med den beskyttede person, eller

e) et forbud mod at komme tættere på den beskyttede person end en nærmere angivet afstand.

Efter forslaget udstedes en europæisk beskyttelsesordre af de kompetente myndigheder i udstedelsesstaten efter anmodning fra den beskyttede person.

Efter at have modtaget en europæisk beskyttelsesordre anerkender fuldbyrdelsesstaten modtagelsen og træffer, hvor det er relevant, alle de foranstaltninger, der ville være til rådighed i henhold til dens nationale lovgivning i et lignende tilfælde for at sikre beskyttelsen af den beskyttede person, medmindre fuldbyrdelsen afslås under henvisning til en af forslaget afslagsgrunde.

Samtidig underretter fuldbyrdelsesstaten udstedelsesstaten, den beskyttede person og, hvor det er relevant, den person, der forårsager fare, om de foranstaltninger, som fuldbyrdelsesstaten træffer. Endvidere skal fuldbyrdelsesstaten underrette udstedelsesstaten om enhver overtrædelse af den beskyttelsesforanstaltning, der ligger til grund for den europæiske beskyttelsesordre.

En medlemsstat kan kun afslå anerkendelsen af en europæisk beskyttelsesordre, hvis beskyttelsesordren ikke er fuldstændig, hvis kravene til typen af beskyttelsesforanstaltning ikke er opfyldt, hvis beskyttelsen følger af fuldbyrdelse af en straf eller foranstaltning, der er omfattet af amnesti i fuldbyrdelsesstaten, og den er knyttet til handlinger, der falder ind under fuldbyrdelsesstatens kompetence, eller hvis der i henhold til fuldbyrdelsesstatens lovgivning tilkommer den person, der forårsager fare, immunitet.

Udstedelsesstaten træffer alle efterfølgende afgørelser i forbindelse med den beskyttelsesforanstaltning, der ligger til grund for den europæiske beskyttelsesordre, herunder forlængelse, ændring og tilbagetrækning af beskyttelsesforanstaltningen, eller beslutning om iværksættelse af en ny strafferetlig forfølgning af den person, der forårsager fare.

Fuldbyrdelsesstaten kan tilbagekalde anerkendelsen af en europæisk beskyttelsesordre, når den beskyttede endeligt har forladt fuldbyrdelsesstatens område.

Herudover indeholder forslaget en række regler af mere proceduremæssig karakter, herunder om udpegelse af kompetente myndigheder, krav til indholdet af en europæisk beskyttelsesordre, fremsendelses-, underrettings- og vejledningsprocedurer, tidsfrister, sprog, forholdet til andre bilaterale og multilaterale aftaler samt tidspunkt for gennemførelse af forslaget.

3. Gældende dansk ret

3.1. Polititilhold i medfør af straffelovens § 265

Efter straffelovens § 265 kan politiet meddele en person en advarsel (polititilhold) med et forbud mod at trænge ind på en anden person, forfølge vedkommende med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe vedkommende. Overtrædelse af et polititilhold kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Udstedelse af et tilhold forudsætter ikke, at der er begået en strafbar handling.

Meddelelse af et polititilhold træffes på baggrund af en konkret vurdering af sagens faktiske og retlige forhold. Meddelelse af et tilhold forudsætter, at den pågældende allerede har gjort sig skyldig i en eller flere krænkelser af den karakter, som omfattes af advarslen, men det er ikke en betingelse, at et tidligere forhold har været anmeldt til eller efterforsket af politiet.

Et polititilhold gælder i 5 år, men der kan fastsættes en kortere gyldighedsperiode, hvis omstændighederne tilsiger det.

De nærmere retningslinjer for udstedelse af et polititilhold fremgår af Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 12. februar 1990 om behandlingen af sager om meddelelse af advarsler i henhold til straffelovens § 265.

3.2. Lov nr. 449 af 9. juni 2004 om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold

Efter lov nr. 449 af 9. juni 2004 om bortvisning og beføjelse til at meddele tilhold kan en person over 18 år bortvises fra sit hjem, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende person har begået en overtrædelse af straffelovens §§ 210 (incest), 213 (vanrøgt eller nedværdigende behandling af sin ægtefælle eller sit barn mv.) eller 266 (tvang) eller en overtrædelse (som kan straffes med fængsel i 1 år og 6 måneder), der er omfattet af straffelovens kapitel 24-26 (forbrydelser mod kønssædeligheden, forbrydelser mod liv og legeme samt forbrydelser mod den person-

lige frihed), eller at den pågældende person har optrådt på en måde, der i øvrigt indebærer en trussel om vold mod et medlem af husstanden.

Det er endvidere en betingelse for bortvisning, at der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende person vil begå en af de nævnte forbrydelser, hvis vedkommende forbliver i hjemmet.

Det kan forbydes den, der bortvises, at trænge sig ind på, forfølge med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe et medlem af husstanden (tilhold). Den, der bortvises, kan endvidere forbydes at opholde sig i et nærmere afgrænset område i nærheden af boligen eller et medlem i husstandens arbejds- eller uddannelsessted.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1 Lovgivningsmæssige konsekvenser

Som anført i pkt. 1 ovenfor er forslaget fremsat med hjemmel i TEUF, 3. del, afsnit V, og derfor omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen af direktivet, som ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark bemærkes det, at gennemførelsen af forslaget vurderes at ville have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet en gennemførelse af direktivet bl.a. ville indebære, at der etableres en ordning, hvorefter danske myndigheder skal anerkende afgørelser om beskyttelsesforanstaltninger truffet af kompetente myndigheder i andre EU-medlemsstater.

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Hvis forslaget til direktiv fandt anvendelse i Danmark, skønnes det ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser af betydning.

5. Høring

Forslaget har endnu ikke været sendt i høring.

6. Nærhedsprincippet

Forslagsstillerne har om nærhedsprincippet anført, at målet med forslaget, nemlig at beskytte personer, som er i fare, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af de enkelte medlemsstater som følge af den grænseover-

skridende karakter af de nævnte tilfælde. Målet kan derfor bedre nås på EU-plan.

Det er ud fra tilsvarende betragtninger Justitsministeriets vurdering, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Forslaget er fremsat på initiativ af Belgien, Bulgarien, Estland, Frankrig, Finland, Italien, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige og Ungarn. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side finder man på nuværende tidspunkt – hvor forslaget endnu ikke har været sendt i høring – ikke at burde tage endelig stilling til forslaget. Man er dog umiddelbart positivt indstillet over for formålet med forslaget.

9. Europa-Parlamentet

Forslaget til direktiv behandles efter den fælles beslutningsprocedure (TEUF artikel 294), der indebærer, at forslaget skal behandles i Europa-Parlamentet.

Forslaget har endnu ikke været behandlet i Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 3: SIS II - statusorientering

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.–26. februar 2010 at få forelagt en statusrapport om arbejdet med SIS II til orientering. *Statusrapporten forventes at indeholde en beskrivelse af, hvordan den første milepælstest er forløbet.* Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning. Sagen om status for SIS II har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til statusrapporten. Fra dansk side forventer man at kunne tage statusorienteringen til efterretning.

1. Baggrund

På grundlag af drøftelserne på det uformelle rådsmøde i Prag den 15.-16. januar 2009 vedtog Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 en række rådskonklusioner om, hvordan man fremover kan sikre den nødvendige fremdrift i SIS II-projektet. På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 4.-5. juni 2009 blev det besluttet at fortsætte arbejdet med udviklingen af SIS II. Rådet fastholdt dog muligheden for i stedet for SIS II at udvikle et mindre avanceret system (SIS 1+RE), hvis en række nærmere bestemte tekniske milepæle for udviklingen af SIS II ikke nås.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 30. november – 1. december 2009 fremlagde Kommissionen en *opdateret* statusrapport for arbejdet med SIS II om første milepælstest, videreudviklingen af SIS II samt beredskabsplanen i tilfælde af manglende overholdelse af milepælene. *I forlængelse heraf vedtog Rådet på samme rådsmøde en række rådskonklusioner, som bl.a. betød, at fristen for første milepælstest blev rykket til den 29. januar 2010.*

Det danske retsforbehold

Med Lissabon-traktatens ikrafttræden *overførtes* det mellemfolkelige samarbejde om politi og strafferet til det overstatslige samarbejde om retlige og indre anliggender efter reglerne i TEF afsnit IV (fremover 3. del, afsnit V, i ”Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde”, TEUF).

Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, vil dermed finde anvendelse.

Ifølge protokollens artikel 1 deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, 3. del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for eller finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Retsakter på området for politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager, der er vedtaget inden Lissabon-traktatens ikrafttræden, er derimod fortsat bindende for og finder anvendelse i Danmark (på mellemfolkeligt grundlag). Det vil bl.a. gælde rådsafgørelse 2001/886/RIA af 6. december 2001 om udviklingen af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II) og rådsafgørelse 2007/533/RIA af 12. juni 2007 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II).

I det omfang Rådet fremover træffer foranstaltning om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i TEUF, 3. del, afsnit V, træffer Danmark i henhold til protokollens artikel 4 inden seks måneder foranstaltning om, hvorvidt Danmark vil gennemføre denne foranstaltning i dansk lovgivning. En dansk beslutning herom vil skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater (og associerede Schengen-lande).

2. Indhold

Rådet ventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.–26. februar 2010 at få forelagt en statusrapport for arbejdet med SIS II til orientering.

Statusrapporten forventes at indeholde en beskrivelse af, *hvordan den første milepælstest er forløbet*.

Der er ikke på nuværende tidspunkt klarhed over, hvordan den første milepælstest er forløbet, idet analysen af milepælstest endnu ikke foreligger.

3. Gældende dansk ret

Sagen om status for SIS II giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen om status for SIS II har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

6. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet ses ikke at have betydning for spørgsmålet om status for SIS II.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side forventer man at kunne tage statusrapporten til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 22. oktober 2009 afgivet beslutning om fremskridt i etableringen af SIS II.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen om SIS II har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den *1. februar 2010*.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen om SIS II har ved flere lejligheder været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering, senest forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den *30. november – 1. december 2009*..

Dagsordenspunkt 4: Forslag til Rådets resolution vedrørende en model til en aftale om oprettelse af et fælles efterforskningshold

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlig og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 at få forelagt et forslag til rådsresolution vedrørende en modelaftale om oprettelse af fælles efterforskningshold med henblik på vedtagelse. Modelaftalen skal erstatte den hidtidige modelaftale fra 2003. Ifølge rådsresolutionen opfordres medlemsstaterne til – i det omfang det er hensigtsmæssigt – at anvende modelaftalen. Forslaget til rådsresolution har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for forslaget.

1. Baggrund

EU-konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater indeholder i artikel 13 en bestemmelse om oprettelse af fælles efterforskningshold. En tilsvarende ordning er fastlagt ved Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om fælles efterforskningshold.

Fælles efterforskningshold er sammensat af repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder i to eller flere medlemsstater og har til opgave at foretage efterforskning inden for nærmere bestemte områder i et begrænset tidsrum.

I 2003 blev en rådshenstilling om en modelaftale for oprettelse af fælles efterforskningshold i overensstemmelse med konventionens og rammeafgørelsens regler godkendt. Formålet med rådshenstillingen var at lette etableringen af fælles efterforskningshold.

I december 2009 vedtog medlemsstaterne et nyt flerårigt arbejdsprogram inden for retlige og indre anliggender (Stockholmprogrammet), hvoraf det fremgår, at modelaftalen for oprettelse af fælles efterforskningshold bør opdateres.

Rådet forventes på rådsmødet (retlig og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 at få forelagt forslag til rådsresolution vedrørende en model til en aftale om oprettelse af et fælles efterforskningshold med henblik på vedtagelse.

2. Indhold

I forslaget til rådsresolution opfordres medlemsstaterne til, i det omfang det er hensigtsmæssigt, at anvende den opdaterede modelaftale, der findes i bilaget til resolutionen.

Modelaftalen beskriver spørgsmål, der normalt vil skulle tages stilling til i forbindelse med indgåelsen af konkrete aftaler om oprettelse af et fælles efterforskningshold. Der drejer sig f.eks. om formålet med det fælles efterforskningshold, fremgangsmåden ved efterforskningen, medie håndtering og holdets sammensætning.

Der er alene tale om en vejledende model, og modelaftalen vil således alene skulle anvendes som udgangspunkt for forhandlingerne om etablering af konkrete efterforskningshold. De enkelte elementer i modelaftalen vil derfor kunne fraviges, udelades eller suppleres, som de berørte medlemsstater i det enkelte tilfælde måtte finde hensigtsmæssigt.

3. Gældende dansk ret

Danmark har ratificeret EU-retshjælpskonventionen, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 258 af 8. maj 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. (Gennemførelse af EU-retshjælpskonventionen, den 2. tillægsprotokol til Europarådets retshjælpskonvention og EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold)

Det følger af den nævnte lov, at straffelovens kapitel 14 om forbrydelser mod den offentlige myndighed m.v. og kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv. også finder anvendelse, når forholdet er begået mod eller af embedsmænd fra en anden stat under udførelse af opgaver i Danmark bl.a. som led i et fælles efterforskningshold.

Endvidere følger det af den pågældende lov, at hvis en embedsmand fra en anden medlemsstat forvolder skade under udførelse af opgaver i Danmark – bl.a. som led i et fælles efterforskningshold – som efter dansk ret medfører erstatningspligt, udbetales erstatning af justitsministeren.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rådsresolution har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

6. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Danmark er positivt indstillet over for forslaget.

9. Europa-Parlamentet

Forslaget har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 5: Kommissionens forslag til en intern sikkerhedsstrategi for Den Europæiske Union

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Rådet forventes på rådsmødet (retlig og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 at få forelagt et udkast fra Kommissionen til en intern sikkerhedsstrategi for EU til vedtagelse. Udkastet til den interne sikkerhedsstrategi fremlægges som opfølgning på og udmøntning af Stockholm-programmet, og supplerer programmet for så vidt angår ønsket om at skabe et Europa som område for frihed, sikkerhed og retfærdighed. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Fra dansk side er man positivt indstillet over for initiativet.

1. Baggrund

Som opfølgning og udmøntning af Stockholm-programmet har der under det spanske formandskab været afholdt uformelle drøftelser om udarbejdelse af en intern sikkerhedsstrategi for EU.

På baggrund af disse drøftelser forventes det, at Kommissionen fremlægger et udkast til en intern sikkerhedsstrategi for Den Europæiske Union til vedtagelse.

Strategien supplerer Stockholm-programmet for så vidt angår ønsket om at skabe et Europa som område for frihed, sikkerhed og retfærdighed.

2. Indhold

Det endelige indhold af strategien er endnu ikke kendt, men det forventes, at forslaget til den interne sikkerhedsstrategi vil identificere de trusler, som EU's medlemsstater står over for, herunder f.eks. terrorisme, alvorlig og organiseret kriminalitet, it-kriminalitet, grænseoverskridende kriminalitet og natur- og menneskeskabte katastrofer. Med henblik på en mere sammenhængende tilgang til bekæmpelse af disse trusler i EU forventes det, at der i strategien fastsættes en række principper og retningslinjer for fremtidig aktiviteter inden for dette område.

Det forventes endvidere, at der vil blive lagt op til, at den interne sikkerhedsstrategis videre udvikling og implementering skal udgøre en af prioriteterne for Komiteen for Intern Sikkerhed (COSI).

3. Gældende dansk ret

Forslaget til en intern sikkerhedsstrategi forventes ikke i sig selv at give anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til en intern sikkerhedsstrategi forventes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring vedrørende sagen.

6. Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man positivt indstillet over for initiativet med at udarbejde en intern sikkerhedsstrategi.

9. Europa-Parlamentet

Forslaget har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 6: EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Nyt notat

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Formandskabet har på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 25.-26. februar 2010 lagt op til en orientering af sagen om EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK). Der foreligger endnu ikke et forslag fra Kommissionen til rådsafgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med Europarådet om EU's tiltrædelse af EMRK. Det følger af Lissabon-Traktaten, at EU tiltræder EMRK. Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller have statsfinansielle konsekvenser. Sagen forventes ikke at rejse spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen. Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

Med Lissabon-Traktatens ikrafttræden har EU fået kompetence og pligt til at tiltræde EMRK. Det følger således af EU-Traktatens artikel 6, stk. 2, at Unionen tiltræder EMRK. Samtidig er det fastsat, at tiltrædelsen af EMRK ikke ændrer Unionens beføjelser som fastsat i EU-Traktaten og EUF-Traktaten.

Endvidere er der knyttet en protokol til Lissabon-Traktaten vedrørende EU-Traktatens artikel 6, stk. 2. Efter protokollens artikel 1 skal aftalen om EU's tiltrædelse af EMRK afspejle nødvendigheden af at bevare Unionens og EU-rettens særlige karakteristika, navnlig for så vidt angår:

- a) de nærmere bestemmelser for Unionens eventuelle deltagelse i EMRK's kontrolinstanser,

- b) de mekanismer, der er nødvendige for at sikre, at sager indbragt af ikke-medlemsstater samt individuelle klager henføres korrekt til medlemsstaterne og/eller Unionen afhængigt af det enkelte tilfælde.

Efter protokollens artikel 2 skal en sådan aftale sikre, at tiltrædelsen hverken berører Unionens kompetencer eller institutionernes beføjelser. Den skal sikre, at intet heri berører medlemsstaternes situation i forhold til EMRK, navnlig i forhold til protokollerne hertil, foranstaltninger truffet af medlemsstaterne, der fraviger EMRK i overensstemmelse med

dennes artikel 15, og forbehold med hensyn til konventionen, som medlemsstater har taget i overensstemmelse med dennes artikel 57. Videre følger det af protokollens artikel 3, at aftalen om EU's tiltrædelse af EMRK ikke berører EUF-Traktatens artikel 344 (hvorefter medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af EU-Traktaten og EUF-Traktaten afgjort på anden måde end fastsat i EUF-Traktaten).

2. Indhold

Der foreligger endnu ikke et forslag fra Kommissionen til rådsafgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger med Europarådet om EU's tiltrædelse af EMRK.

Det er forventningen, at Kommissionen i sit forslag til rådsafgørelse vil foreslå, at EU skal tiltræde EMRK i form af en tiltrædelsestraktat mellem EU og Europarådet, hvori der samtidigt foretages de fornødne ændringer i EMRK. Alle Europarådets 47 medlemsstater, herunder de 27 EU-medlemsstater, skal ratificere tiltrædelsestraktaten, før EU kan tiltræde EMRK.

EU's tiltrædelse af EMRK rejser en lang række spørgsmål, som der skal tages højde for i den rådsafgørelse, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger med Europarådet om EU's tiltrædelse af EMRK. Som eksempler kan nævnes: hvorledes skal EU være repræsenteret i Europarådets organer, skal både EU og den indklagede medlemsstat forsvare en klagesag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, når klagesagen rejser spørgsmål om fortolkningen og anvendelsen af EU-retten, skal EU alene tiltræde EMRK, eller skal EU også tiltræde alle eller enkelte tillægsprotokoller, hvorledes sikres det, at EU's tiltrædelse ikke indebærer, at en medlemsstats forhold til EMRK berøres i forhold til protokoller, som medlemsstaten ikke har tiltrådt.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre nærmere for gældende ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom den vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring.

Der er ikke på nuværende tidspunkt foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen forventes ikke at rejse spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

10. Juridisk Specialudvalg og Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 1. februar 2010.

Da der endnu ikke foreligger noget forslag fra Kommissionen, har sagen ikke været drøftet i Juridisk Specialudvalg.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Relationerne EU-USA

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 25.–26. februar 2010 vil orientere om aktuelle aktiviteter vedrørende EU's eksterne relationer med USA inden for retlige og indre anliggender. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet og har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

1. Baggrund

EU afholder løbende møder mv. med bl.a. USA vedrørende retlige og indre anliggender. På disse møder drøftes en række emner, som har eller kan få interesse for samarbejdet mellem EU og USA på RIA-området.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 25.–26. februar 2010 kort vil orientere om aktuelle aktiviteter vedrørende EU's eksterne relationer med USA inden for retlige og indre anliggender.

2. Indhold

Formandskabet forventes bl.a. at orientere om følgende aktuelle aktiviteter vedrørende eksterne relationer med USA inden for retlige og indre anliggender:

- Status for drøftelserne med USA om persondataskyttelse, herunder drøftelserne i High Level Contact Group on Data Protection om indgåelse af en aftale med USA om persondataskyttelse og informationsudveksling med retshåndhævelsesformål.
- Opfølgning på drøftelserne om bekæmpelse af terrorisme og flysikkerhed med Secretary for Homeland Security, Janet Napolitano, på det uformelle rådsmøde i Toledo den 20.-22. januar 2010.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side agter man at tage orienteringen til efterretning.

9. Europa-Parlamentet

Sagen skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 2. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget.

Dagsordenspunkt 8: Forslag til beslutning om etablering af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI)

Nyt notat.

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggende) den 25.–26. februar 2010 vil fremlægge et forslag til beslutning om etablering af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI) samt orientere nærmere om komitéens arbejdsopgaver mv. Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet og har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side kan man støtte beslutningen om etableringen af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI), idet det bemærkes, at etableringen af COSI følger af Lisabon-traktaten.

1. Baggrund

Efter TEUF artikel 71 skal der nedsættes en stående komité i Rådet, der skal sikre, at det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed fremmes og styrkes i Unionen.

Med henblik på udmøntning af TEUF artikel 71 forventes det, at formandskabet vil fremlægge et forslag til beslutning om etablering af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI) samt orientere nærmere komitéens arbejdsopgaver mv.

2. Indhold

Forslaget etablerer under henvisning til TEUF, særligt artikel 240, stk. 3, Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI).

COSI har ifølge forslaget til opgave at lette, fremme og styrke koordineringen af operationelle aktioner mellem EU's medlemsstater på området for intern sikkerhed. Den koordinerende rolle vedrører bl.a. politi- og toldsamarbejde, beskyttelse af de ydre grænser og retligt samarbejde i straffesager med relevans for det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed.

Det fremgår af forslaget, at COSI hverken inddrages i forberedelsen af retsakter eller i gennemførelsen af operationer.

COSI forelægger regelmæssigt en rapport om sine aktiviteter for Rådet, som så holder Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettet.

Det bemærkes, at etableringen af COSI betyder, at to andre rådsudvalg – Artikel 36-Udvalget (CATS) og Det Strategiske Udvalg for Indvandring, Grænser og Asyl (SCIFA) – vil blive evalueret senest den 1. januar 2012 med henblik på at vurdere effektiviteten og sammenhængen i Rådets arbejdsstrukturer.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Der er ikke foretaget høring i sagen.

6. Nærhedsprincippet

Sagen rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side kan man støtte beslutningen om etablering af Den Stående Komité for Indre Sikkerhed (COSI), idet det bemærkes, at etableringen af COSI følger af Lissabon-traktaten.

Danmark finder det vigtigt, at COSI alene opnår en koordinerende rolle i forhold til det operationelle arbejde og ikke får en rolle i forhold til forberedelser af nye retsakter.

9. Europa-Parlamentet

Sagen skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 3. februar 2010.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget.